

мата на надгробните камъни въ главните черти се е запазила въ Ломско до последно време; много от тяхъ принадлежатъ на прѣдитурското време, когато на около сѫ сѫществували скалните мънастири.

Разпознаватъ се главно два вида надгробни камъни въ видъ на кръстове: особенъ видъ за мѫже и особенъ видъ за жени. Надгробни камъни, въ които двата вида сѫ съединени (съпружески), се срѣщатъ въ по-ново време (XIX. стол.) Двата вида се различаватъ по това, че при мѫжките горното рамо на кръста е полигонално (петожгълникъ, по-рѣдко трапеция), а при женските — закрѣглено.

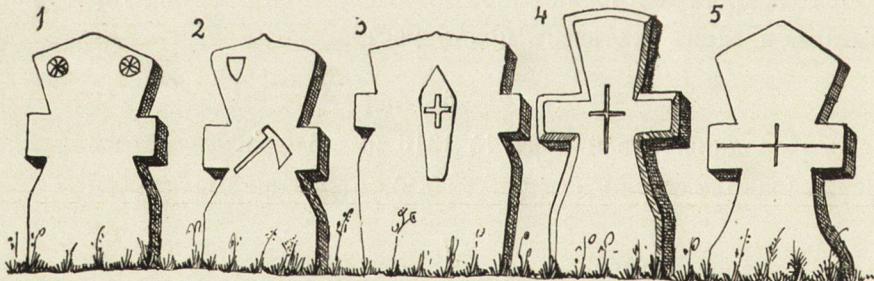
Послѣдните биватъ украсени съ разни орнаменти, които прѣдставляватъ украшения на женска глава; на нѣкои е изобразено и лицето съ прости черти. Орнаментътъ сѫ дѣлбани съ прости тѣнки рѣзки; подобни украшения се срѣщатъ много рѣдко при мѫжките кръстове.

Нѣма съмнѣние, че подобни украшения сѫ важни за изучване костюмитъ на тукашното население въ старо време.¹⁾ Надписи или лѣточисление се срѣщатъ отъ по-ново време.

A. На Шипа-Ломъ.

1.

Въ с. Чилновъ, до сѣверния край на селото (карта I), има надгробни камъни: мѫжка форма (фиг. 141 — 1, 2), съ розетки въ горните жгли на горното рамо (фиг. 1) и съ малъкъ щитъ въ единъ отъ гор-

Фиг. 141.

ните жгли и тесла въ срѣдата на камъка (фиг. 2); женска форма е съ украшение на главата (фиг. 142, — 1, 3) и вдлѣбнатъ еднорамененъ кръстъ въ срѣдата на камъка.

¹⁾ По-стара форма на подобни надгробни камъни се срѣща въ старите гробища до с. Калурица (Шуменска ок.), близо до стари скални мънастири. Формата на камъните не е кръстъ, но правожгълна плоча, съ кръгла прибавка при горния ѝ край; върху последната, въ груби линии, е изобразено лице. Изображение Абоба-Плиска, Атласъ Табл. LXXXII Фиг. 3 и 4.